

květen 2022

Zpr@vodaj

ČSSZ

Mimořádná valorizace: základní otázky, str. 1–2 • Důchod na účet je bezpečný, str. 3

Mimořádná červnová valorizace zvýší vyplácené důchody

Důchody se kvůli rostoucí inflaci od června zvýší. V souladu s nařízením vlády č. 35/2022 Sb. se zvýší procentní výměra všech vyplácených důchodů o 8,2 %. V průměru se důchod zvýší o 1 017 Kč. Zvýšení téměř 3,5 milionu důchodů ke dni jejich červnové splatnosti provede Česká správa sociálního zabezpečení automaticky a není třeba o něj žádat.

Proč se důchody valorizují?

Důchody se zvyšují v letošním roce už podruhé. V lednu proběhla v pravidelném termínu řádná valorizace, kdy si každý důchodce polepšil v průměru o 805 Kč. K červnové mimořádné valorizaci dochází v závislosti na růstu cen, tedy meziroční inflaci, a podmínky zvýšení v takovém případě zákon konkrétně definuje. Smyslem mimořádné valorizace je, aby poživatelé důchodu v době rychlého růstu cen nemuseli čekat na zvýšení důchodu celý rok do řádné valorizace a udrželi si životní úroveň i přes zdražování základních produktů a služeb.

Zákon o důchodovém pojištění stanovuje, že důchody se mimořádně zvyšují, pokud v období pro zjišťování růstu cen dosáhl tento růst alespoň 5 %. Řádná valorizace vycházela z hodnot růstu cen do června loňského roku, od té doby se sčítala meziměsíční inflace pro další období a pětiprocentní hranici překročila v lednu 2022, když dosáhla 8,2 %. Důchody se proto v mimořádném termínu, jak stanoví zákon, zvýší ode dne jejich splatnosti v pátém kalendářním měsíci následujícím po překročení zmíněné pětiprocentní

Video týkající se valorizace najdete také na našem YouTube kanále

inflace. Vláda na základě toho dne 16. 2. 2022 rozhodla o zvýšení důchodů s účinností od 1. 6. 2022.

Koho se zvýšení týká?

Mimořádná valorizace se týká téměř 3,5 milionu důchodů vyplácených z českého důchodového pojištění. Konkrétně všech důchodů starobních (včetně tzv. předčasných), invalidních, vdovských, vdoveckých i sirotčích. Zvýšení se týká rovněž tzv. odškodňovacích příplatků k důchodu, které také vzrostou o 8,2 %. Na mimořádné zvýšení dosáhnou všichni poživatelé důchodu,

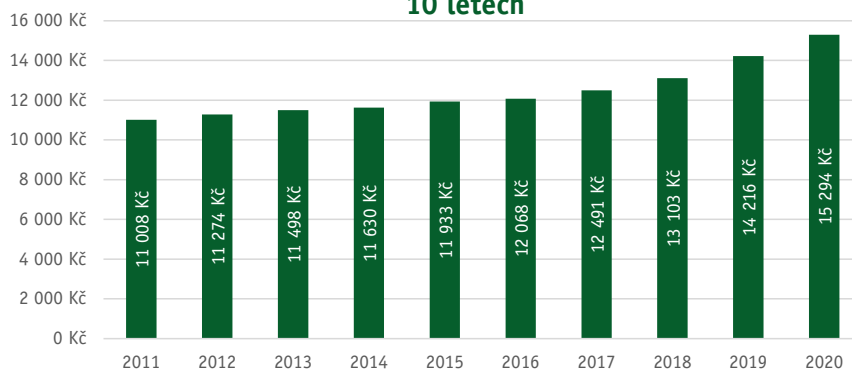
a to včetně těch, kteří se jimi stanou až v průběhu letošního roku. Zvýšení se tedy promítne i do výše důchodů přiznaných v období od 1. 6. do 31. 12. 2022.

Jak se důchodci o valorizaci dozvědí?

Stávajícím důchodcům bylo na přelomu března a dubna odesláno oznámení o zvýšení jejich důchodu. Již v těchto oznámeních byli upozorněni, že uvedené částky zvýšení platí za předpokladu, že do doby červnové

pokračování na straně 2...

Průměrná výše starobního důchodu v posledních 10 letech

výplaty důchodu nedojde k žádným změnám v jejich nárocích na důchod či příplatky k důchodu nebo jejich výši. V případě, že by do doby vyplacení červnové splátky důchodu došlo ke změně nároku na důchod nebo jeho výše z jiného důvodu, než je mimořádná valorizace, nové valorizační oznámení již odesíláno nebude a zvýšení se bude v červnu odvíjet od skutečné nové výše důchodu.

Pro důchodce, kteří se poživatelé důchodu stanou až po termínu distribuce zmíněného oznámení, bude informace o mimořádné valorizaci rozesílána v období od poloviny května do poloviny června. Obdobně budou zasílána valorizační oznámení důchodcům žijícím v cizině.

Jak se zvýšení vypočítá?

Každý důchod se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Základní výměra je pro všechny důchody jednotná a v rámci mimořádné valorizace se nezvyšuje. Procentní výměra se stanovuje individuálně a v souvislosti s mimořádnou valorizací se bude všem zvyšovat o 8,2 %.

Výpočet důchodu si můžeme uvést na následujícím příkladu důchodce, který od ledna 2022 pobírá důchod ve výši 16 356 Kč. Od této částky odečteme pro všechny

důchody jednotnou základní výměru, která činí 3 900 Kč. Zbývající částka je tzv. procentní výměra, v tomto případě 12 456 Kč, která se mimořádnou valorizací navýší o 8,2 %, tedy o 1 022 Kč. K výsledné částce 13 478 Kč připočteme zpět základní výměru 3 900 Kč a získáme konečnou výši důchodu vypláceného od měsíce června v rámci mimořádné valorizace. V našem příkladu se jedná o 17 378 Kč.

Pravděpodobnost další mimořádné valorizace na podzim

V posledních týdnech se vzhledem ke stále rostoucí inflaci začíná mluvit o možnosti další mimořádné valorizace důchodů ještě v letošním roce. K té by se ze zákona přistoupilo poté, co by ceny opět stouply v průběhu období od posledního výpočtu o více než 5 %. Rozhodující by v tomto případě bylo období

od února do června 2022. Pokud by byly v daném období splněny podmínky pro zvýšení důchodů, bylo by poté možné očekávat mimořádnou valorizaci někdy ke konci roku, ještě před pravidelnou lednovou valorizací v roce 2023. Pokud by podmínka součtu meziměsíční inflace nebyla splněna do června, promítlo by se navýšení důchodů na základě součtu meziměsíční inflace až v pravidelné lednové valorizaci.

Změny výplatních termínů v letošním roce

Letošní svátky mírně posouvají některé z termínů výplaty starobních, invalidních a pozůstalostních důchodů. Stalo se tak již začátkem ledna a u tří výplatních termínů o Velikonocích. Do konce roku potkají klienty ČSSZ ještě dvě taková posunutí termínu výplaty důchodu:

Důchody s výplatním termínem 6. července 2022 budou vyplaceny 7. července 2022.

Důchody s výplatním termínem 24. prosince 2022 budou vyplaceny 23. prosince 2022.

Klienti ČSSZ si sami volí způsob výplaty důchodu při podání žádosti o dávku důchodového pojištění a kdykoliv později mohou [požádat ČSSZ o změnu](#).

Důchody se vyplácejí vždy dopředu, a to v pravidelných měsíčních lhůtách. Výplatní termíny důchodů vyplácených ČSSZ připadají na sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci. ČSSZ zajišťuje výplaty důchodů také do zařízení sociálních služeb s celoročním pobytem, kam se důchody vyplácejí 15. den v měsíci. ■

Řádná a mimořádná valorizace v roce 2022 v příkladech					
Důchod v roce 2021	Důchod od ledna 2022	Lednové navýšení	Důchod od června 2022	Červnové navýšení	Celkem přidáno v roce 2022
8 000 Kč	8 708 Kč	708 Kč	9 103 Kč	395 Kč	1 103 Kč
9 500 Kč	10 228 Kč	728 Kč	10 747 Kč	519 Kč	1 247 Kč
11 000 Kč	11 747 Kč	747 Kč	12 391 Kč	644 Kč	1 391 Kč
12 500 Kč	13 267 Kč	767 Kč	14 036 Kč	769 Kč	1 536 Kč
14 000 Kč	14 786 Kč	786 Kč	15 679 Kč	893 Kč	1 679 Kč
15 550 Kč	16 356 Kč	806 Kč	17 378 Kč	1 022 Kč	1 828 Kč
17 000 Kč	17 825 Kč	825 Kč	18 967 Kč	1 142 Kč	1 967 Kč
18 500 Kč	19 345 Kč	845 Kč	20 612 Kč	1 267 Kč	2 112 Kč
20 000 Kč	20 864 Kč	864 Kč	22 256 Kč	1 392 Kč	2 256 Kč
21 500 Kč	22 384 Kč	884 Kč	23 900 Kč	1 516 Kč	2 400 Kč
23 000 Kč	23 903 Kč	903 Kč	25 544 Kč	1 641 Kč	2 544 Kč
24 500 Kč	25 423 Kč	923 Kč	27 188 Kč	1 765 Kč	2 688 Kč
26 000 Kč	26 942 Kč	942 Kč	28 832 Kč	1 890 Kč	2 832 Kč

Výplata důchodu na bankovní účet je bezpečná

Česká správa sociálního zabezpečení provádí výplatu všech typů důchodů v pravidelných měsíčních lhůtách způsobem, který si zvolí klient. Klient se může rozhodnout buď pro bezhotovostní výplatu převodem na bankovní účet, což je zdarma, nebo hotovostně prostřednictvím České pošty, která tuto službu ve většině případů zpoplatňuje na konto příjemce, a to aktuálně částkou 29 Kč. ČSSZ také zajišťuje výplaty důchodů do zařízení sociálních služeb s celoročním pobytem a podle zvláštních pravidel i do zahraničí.

ČSSZ zajišťuje měsíčně v České republice zhruba 2,1 milionu bezhotovostních výplat, cca 740 tisíc výplat je provedeno prostřednictvím České pošty a do zařízení sociálních služeb odchází přibližně 26 tisíc plateb. Do zahraničí ČSSZ vyplácí důchody zhruba 100 tisícům důchodců.

Řada důchodců žije v přesvědčení, že dříve tradiční výplata důchodu prostřednictvím České pošty je pro ČSSZ i jeho samotného tím nejjednodušším způsobem. Platí to v případě, že důchod je dlouhodobě doručován na jednu adresu. Jakékoli změny týkající se výplaty musí klient řešit s jemu příslušnou pobočkou České pošty. Kromě hlášení změny adresy pro doručování důchodu se jedná například o dosílání výplaty na adresu

přechodného pobytu nebo při hospitalizaci do zdravotnického zařízení. Na poště může důchod vyzvedávat jiná osoba než klient, jen pokud byla ustanovena tzv. zvláštním příjemcem důchodu, popř. pokud je zákonným zástupcem či opatrovníkem důchodce nebo jde o zastoupení členem domácnosti podle občanského zákoníku. Nepřevezme-li důchodce či jiný příjemce důchodu tři po sobě následující splátky, je výplata důchodu zastavena. Výplatu důchodu ČSSZ opět uvolní až na základě písemné žádosti důchodce.

Výše uvedené varianty při výplatě důchodu na bankovní účet odpadají. Bezhotovostní výplata má jen jednu formu, uskutečňuje se přesně ve stanoveném termínu, bez zdržení a je

naprosto bezpečná. O tento způsob výplaty důchodu požádá klient jako majitel bankovního účtu prostřednictvím tiskopisu, který je k dispozici v klientských centrech OSSZ, na [ePortálu ČSSZ](#), někde ho poskytují i samotné banky. Vyplněný a bankou potvrzený tiskopis klient zašle ČSSZ. Výplatu důchodu je možné zajistit také na účet manžela/manželky důchodce na základě souhlasu obou zúčastněných. ČSSZ nemůže zařídit výplatu důchodu na účet dětí, vnoučat, sourozenců, druha/družky, registrovaného partnera apod.

Výhodnost výplaty důchodu na účet se projevila výrazně například koncem roku 2020 při výplatách mimořádného jednorázového příspěvku důchodcům v částce 5 000 Kč. Zatímco z 2,05 milionu příspěvků poukázaných na účty klientů bylo zpět na účet ČSSZ vráceno jako nevyplacitelných jen 2 236 platebních příkazů, z 832 tisíc příspěvků vyplacených prostřednictvím České pošty se vrátilo 20 238. Vracené platby pak musely pracovníci ČSSZ individuálně ověřovat a zjišťovat dispozice pro opětovné poukázání.

Závěrem připomeňme, že problematické situace týkající se výplaty důchodů řeší klientské centrum ústředí ČSSZ, nikoli okresní správy. Také je možné využít bezplatné telefonní linky 800 050 248. ■

Počet výplat důchodů v České republice dle způsobu výplaty

